

Mbilhni qe te Korhni.

ITALIA N' SHQYPNI.

TUI knuë ñi flëtorë t' perkohshmë t' Italiës, ghëta m' ñi vënn diftimin qi nner lêtra t' pernnrumë nnermiët t' Mazzinît ë t' Bismarkut, ky i mrami thottë së kujdësi ma i pari ë ma i foorti i Italiës do t' ishtë sunnimi i ghith brëgut t' dëdit Adriatik. Shifët shëshit së ky që ë ashtë ka per t' kën mënnimi i Italës, psë téper i névojshe per té per shfrim t' marëdhanunit ë per ghithfar névoish per ë do t' perpiëkun qi munn t' pertrihët o hëret o vôn nnermiët t' Nëmçës ë t' tynë. Kio mnyrr mënnimit qi shifët së ashtë téper i ngulun n' politik o si

më i than n' loini t' Itales, ashtë më t' vertët rhënimi i Shqyptarvé ë i Shqypnis sikur munnët më ë ddã ma i mrami ë ma i pa knnushmi nner Shqypnar, psë tui kën Shqypnia n' rhëth t' dëdit Adriatik, nno do t' rhitët ñi hërit më ghith at brëg dëdit qi kã n' vëdi, nno do t' huppin krykput. Psë tui marh Italia limanat ë brëgut t' dëdit, ë ddãn ñi cop t' Shqypnis per vëdi ë ë vorfnon n' copen ma t' mirën qi kã tui i mmylh gryken ë shfrimit qi munnët më pas per më i bã balh ë më i qinnruë Shhavevé, ë kshtu ë rhëthuëmë n' vëdi jët n' rhëzik më kën perpimë per ças prëj rhëtharvé vët qi më sy t' lakmushem i kqyrin kta dhëna.

Italia prã tui kerkuë më shti n' dër ata vënnë nuk do jëten por ddëken ë Shqypnis, ë nen ftyr t' ñërzis, t' nnihs ë t' bãmiresis, kerkon më i shti Shqypnarvé, sikur i thon ñi fials, ujn nen rhghost, n' mnyrr qi mos më i lan ma kurh m' u- mkamm per mi faqë t' toks.

Ë ñimënn, shka ë ban Italën më ë shtri ñërzin ë vët nner në, më çil shkollhã, më dërdh n' dhëna t' ona parë t' grabituna t' vorfenvë t' dhëut vët, ë më ghak t' vobëkvë më mmajt msojs ë msojsa nneper Shqypni ! Nuk ashtë t' marhëdhanunit më në psë t' ghith ë din së t' marhëdhanunit sot per sot Shqypnia ë kã më Triësht, më Bëç ë më Stammelh, ë së kio lëvërti nuk munnët më u-pertri as s' ka per t' u-pertri kurh më vënnë t' Italis prëj t' lamësh t' ranna ë prëj *ghymrygësh* fërta qi kã per an, më t' cilhat mënon dikër më lã deturat (bordžët) ë hërshme më t' cilhat ë bani Italiën ñi, ë deturat ë luftes t' pamënnushmë qi ngrëhi n' Afrik. Nuk ashtë per më na ždrivilhuë mënnënn t' on ë më na çil rhugen ë dijës, psë më pas ket mënnim kishtë më na msuë pik s' parit ghuhën t' on, ë n' unihm më na dhan t' vëtën ë jo kurh më ë perbus ket ghuh më t' cilhen këna t' lëmin, ghakun ë jëten t' on. Por punt diftojn ghith nryshëj ë téper shpëjt ashtë tui ë trath-tuë vëtvëhtën ë tui u-munnuë më ë hupp

ghuhen é Shqypnis tui msuè t' vétén é vèç t' vétén. Kta ménnimé t' pamatuna jan tui dal per dit é tui u-zbluè. Fjalit é ñi koreculhs t' Itales qi, o per rshhit t' gojs, o préj sé s' munn durojn ghâ t' mshéht, na é diftojn shéshit. É shka i duhét kûj, tha ai, ghuha shqypé, masi nuk munnét mé viéft vèç sé n' Sh' Ghin é n' Shkoder, é n' Shkoder é n' Sh' Ghin? Rhéhét Italia tui é ñéh kaq t' poshtmé ghuhen t' on, psé áshit ghuha é sa mij vjétvé é kûr sa nrimé qi u- dèrdhne é u- perpoqne nper Shqypni nuk mujnté tash sa mija vjétesh mé na bà mé é harhué ket ghuh, nuk ka per t' kén mé t' ver-tét ghuha italiané qi ka per t' na bà mé é harhué!! Nuk flitét mmoshta pertéj Sh' Ghinin, por flitét nneper ghith Shqypni é flitét nner sa Shqyptar qi jan t' dèrdhun per ghith ân t' botes. É psé do t' poshtnohéna na, o Shqyptar? A s' shifni sé per mé pas lévérti mé Italié duhét mé dit ghuhen italiané, mé paslévérti mé Bèç duhét mé dit ghuhen tédéské é kshtu tjérat. Ñi pra do t' thona édhé na; kush t' duén mé pas t' lévértisun mé nè, lé t' dzan ghuhen é Shqyptarvé. A vèç na do t' jéna ma t' poshtmit é ghith botes? Por kta pun na bajn mé çil syt mékoh é mé i pa shéztit é tyné.

É kta ménnimé nuk jan vèç t' vétém t' shko-havé é t' fjalvé t' ñi koreculhs o t' tjétrit, por dukét sikursé é diftojn létrat é Bismarkut é t' Mazzinit sé jan ménnimé t' thélha é t' mshéhta. Ksi ménnimit diftohét édhé F. Kunibérti (*Kuniberti, Tenente-colonello, ALBANIA, faqé 125 vit 1898*) ku thot sé « kûr Shqypnia t' i dalin dorét Turkut, munnéna mé bà ñi mnyr godit mé Mal t' Zi é mé Gréqit é mé i lshué se cilhit disâ rhéthé mos mé i a lan kurñénit krykput é m' u-forcué mé té.» Pra é zên t' bán shkatrimin é Shqypnis é ménonn mé é ddâ per cop. É si ka mé fol ma bukur per mé diftué sé puna é Italés áshit mé mujt mé é ddâ Shqypnin copash

é kshtu mé é hupp é mé é sos kréjt tui é dèrdh é tui é perzié mé kommé tjér qi ka per rhéth.

Tui u-ñoft prá shéshit ménnimét é Italés, shka na vín né nniht é t' yné. A mé disâ copa bukét kujton Italia mé i rhéjt Shqyptar? Vén-i-a ménnén mir, o Shqyptâr, atij qi s' ka buk n' shpi t' vét é ménonn mé t' dhan buk ty. Vén-i ménn sé diç mshéhét nen at ñèrzi é bâmirsi.

Per n' qoft sé Italia i do Shqyptar, t' a diftojn dashnin é vét ku áshit per t' u-diftuè. A s' i ka pas Shqyptar n' ghi t' vét tash kater-qint vjét é téknéj? É kur áshit munnué perlulzim t' ghuhs t' yné? a per ma fort áshit munnué mé i a hupp kréjt ghuhen qi patne, marh préj áms vét Shqypnis? É sa shkollh t' ghuhs shqypé ghinnén sot nner Shqyptar t' Italés qi munnén m' u-ñéh déri n' zoo mij shpirt? Jú po i u- bvés, o Shqyptar t' Italés qi jéni ñi vlhazniét mé nè; sa shkolla shqypé kény ju n' ata dhéna? é n' mos i paçt, kény ghytété ma t' hishem, lévértina ma t' bugatesh-mé, rhuga ma t' mira, drita ma t' shkelzyshmé, mé gaz é mé éléktrik. — por kah ána é dijés t' ghuhes s' rij s' u kan lan édhé ju mé çuè kryé é m' u-shity m' si kény pas kohén m' u-shity.

Ty po t' bvés n' bés t' burhavé, o Lorecchio, qi me gazéta tua shkon tui çpalh pa prá artikulha miérishtë é tui u-kap mé nè Shqyptar t' Shqypnis; ty po t' bvés, o Lusi, qi, mé t' dzéht t' anné mé kater fjal t' lidhuna bukur por téper t' pamatuna, kujton mé hiélh ñi shknni é mé i dhan zjérm shkáj m' shkáj Shqypnis, jú po ju bvés qi jéni n' dhé t' lir, é ç' lir é ç' ždrivilhim u kan lan jú kah ghuha é jú? É sa kapén mé nè per pa na ñoft aspak é pa ñoft Shqypnin, as kapnin mé ata qi jú é t' parvé t' új s' u dhane kurh liri mé çil shkollh t' ghuhes s' új é kûrh s' u lane t' lir mé u-mun-

